

31.8.2005

SM073:00/2005

Jakelussa mainitut

HARVAAN ASUTTUIJEN ALUEIDEN TURVALLISUUSPALVELUJEN VARMISTAMINEN

Asettaminen

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut hankkeen selvittämään harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen nykytilaa, tulevaa kehitystä ja laatimaan kehittämis ehdotuksia turvallisuuspalvelujen varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Toimikausi

1.9.2005-1.9.2006.

Tausta ja tehtävät

Valtioneuvoston vahvistamassa Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa on seuraava, harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen varmistamista koskeva toimenpide (Arjen turvaa. Sisäisen turvallisuuden ohjelma. Valtioneuvoston yleisistunto 23.9.2005, s. 97):

Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen varmistaminen. Väestön sisäisen muuttoliikkeen seurauksena asutus keskittyy yhä enemmän kasvukeskuksiin ja laajat alueet jäävät harvaan asutuiksi. Näiden alueiden asukkaat ovat myös keskimäärin iäkkäämpiä kuin kasvukeskuksissa. Turvallisuuspalvelujen saatavuus näillä alueilla edellyttää viranomaisten yhteistyön kehittämistä edelleen. *Vastuutahot:* sisäasiainministeriö, muut sisäisen turvallisuuden toimijat, alue- ja paikallishallinto.

Toimenpiteen toteuttamiseksi sisäasiainministeriö asettaa hankkeen laatimaan selvityksen harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen nykytilasta, arvioimaan tulevaa kehitystä erityisesti ottaen huomioon väestön ikääntymisen ja maan sisäisen muuttoliikkeen sekä laatimaan kehittämis ehdotukset turvallisuuspalvelujen varmistamiseksi tuleva kehitys huomioon ottaen.

Hankkeen työssä hyödynnetään olemassa olevaa aineistoa ja tietoa. Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalveluja on arvioitu poliisin Oulun ja Lapin lääninjohtojen toimesta laaditussa selvityksessä, joka valmistui 30.4.1999. Selvitykseen sisältyi useita toimenpidesuosituksia. Poliisitoimen alueellisesta kehityksestä ja toimintaympäristön muutoksista 1998 - 2003 on julkaistu raportti¹. Väestön ikääntymisen yhteys rikollisuuden

¹ Poliisin ylijohdon julkaisusarja 5/2005

kehitykseen Suomessa vuosina 2003 - 2030 -julkaisussa² arvioidaan väestön ikääntymisen ohella myös väestön vähenemisen vaikutuksia rikollisuuteen alueellisesti.

Pelastuslain määräysten mukaisesti pelastustoimen alueiden on arvioitava onnettomuusuhkat ja päätettävä tämän perusteella pelastustoimen palvelutasosta. Näitä arviointeja voidaan hyödyntää valmistelutyössä.

Osana peruspalvelujen arviointia on arvioitu turvallisuuspalvelujen saatavuutta valtakunnan eri osissa.

Tilastokeskus on laatinut väestön ikääntymistä ja alueellista kehitystä koskevia ennusteita. Sisäasiainministeriössä on asetettu työryhmä selvittämään väestön ikääntymisen vaikutuksia hallinnonalan palvelujen kysyntään ja tuottamiseen. Työn yhteydessä syntynyttä aineistoa voidaan hyödyntää myös alueellisessa valmistelutyössä.

Kokoonpano

Hankkeen toteuttamista varten asetetaan valtakunnallinen ohjausryhmä ja alueelliset alatyöryhmät.

Ohjausryhmä

Ohjausryhmä ohjaa alueellisten alatyöryhmien työtä. Ohjausryhmä vastaa hankkeen yhteisistä seminaareista, joissa arvioidaan hankkeen etenemistä kokonaisuudessaan sekä vaihdetaan tietoja ja parhaita käytäntöjä.

Ohjausryhmän kokoonpano

Kansliapäällikkö Ritva Viljanen, sisäasiainministeriö, puheenjohtaja
 Maaherra Anneli Taina, Etelä-Suomen lääni
 Maaherra Rauno Saari, Länsi-Suomen lääni
 Maaherra Pirjo Ala-Kapee, Itä-Suomen lääni
 Maaherra Eino Siuruainen, Oulun lääni
 Maaherra Hannele Pokka, Lapin lääni
 Poliisiylijohtaja Markku Salminen, sisäasiainministeriö
 Pelastusylijohtaja Pentti Partanen, sisäasiainministeriö
 Rajavartioston apulaispäällikkö Jaakko Kaukanen, sisäasiainministeriö
 Ylijohtaja Cay Sévon, sisäasiainministeriö
 Sisäisen turvallisuuden sihteeristön päällikkö Tarja Mankkinen, sisäasiainministeriö, ohjausryhmän sihteeri ja hankkeen pääsihteeri

Alueelliset alatyöryhmät

Länsi-Suomen, Itä-Suomen, Oulun ja Lapin lääneissä kussakin muodostetaan maaherran johdolla alueellinen alatyöryhmä valmistelevaan läänikohtaista turvallisuuspalvelujen saatavuuden nykytilan kartoitusta, arvioimaan tulevaa kehitystä sekä laatimaan turvallisuuspalvelujen saatavuuden varmistamiseen liittyviä kehittämissuhteita. Alueelliset alatyöryhmät voivat nimetä ryhmän varsinaisiksi jäseniksi tai kuultaviksi asiantuntijoiksi keskeisten turvallisuuspalveluja tuottavien viranomaisten edustajien lisäksi myös turvallisuuspalvelujen kannalta keskeisten yhteistyötahojen edustajia.

² Sisäinen turvallisuus 50/2004

Aikataulu ja eteneminen

Hanke etenee seuraavien vaiheiden mukaisesti.

1. Valmistelutyön linjauksista päättäminen.
Hankkeen ohjausryhmä päättää valmistelutyön linjauksista alueellisten alatyöryhmien työn käynnistämiseksi (syyskuu 2005).
2. Alueellisten alatyöryhmien työn käynnistäminen
Alueellisten alatyöryhmien kokoaminen ja niiden työn käynnistäminen.
3. Nykytilan kartoitus ja tulevan kehityksen arviointi
Alueelliset alatyöryhmät laativat kukin kartoituksen turvallisuuspalvelujen saatavuuden ja tuottamisen nykytilasta ja laativat arvioinnin tulevasta kehityksestä erityisesti ottaen huomioon väestön ikääntymisen ja maan sisäisen muuttoliikkeen vaikutukset turvallisuuspalvelujen määrälliseen ja laadulliseen kysyntään (syksy 2005).
4. Yhteisseminaari ja jatkotyön linjaukset
Ohjausryhmän ja alueellisten alatyöryhmien yhteisseminaari, jossa kukin alatyöryhmä esittelee läänikohtaisen kuvauksen turvallisuuspalvelujen nykytilasta ja tulevasta kehityksestä läänin harvaan asutuilla alueilla. Seminaariin voidaan tarvittaessa kutsua myös muiden yhteistyötahojen edustajia. Hankkeen ohjausryhmä linjaa työskentelyn jatkoa (alkuvuosi 2006).
5. Kehittämis ehdotusten valmistelu
Alueelliset alatyöryhmät valmistelevat harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen saatavuutta varmistavat kehittämis ehdotukset.
6. Yhteisseminaari
Ohjausryhmän ja alueellisten alatyöryhmien kehittämis ehdotuksia käsittelevä yhteisseminaari. Seminaariin voidaan tarvittaessa kutsua myös muiden yhteistyötahojen edustajia (toukokuu 2006).
7. Loppuraportin valmistelu
Hankkeen loppuraportin valmistelu ohjausryhmän linjausten mukaisesti (kesä 2006).
8. Työn päättäminen
Loppuraportin luovutus 1.9.2006.

Kustannukset

Valmistelutyö tehdään virkатыönä. Valmistelutyöstä johtuvat ylimääräiset kustannukset maksetaan ohjausryhmän osalta momentilta 26.75.21 sisäisen turvallisuuden ohjelman toimeenpano -hankkeesta. Alueellisten alatyöryhmien työstä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset maksetaan lääninhallitusten rahoituksesta.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Hallintojohtaja

Janne Kerkelä

JAKELU Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

TIEDOKSI Alue- ja kuntaministeri Manninen
 Valtiosihteeri Salmi
 Valtiosihteeri Mykkänen
 Erityisavustaja Taavitsainen
 Sisäisen turvallisuuden ohjelman seurantaryhmä
 SM Sisäisen turvallisuuden osastot
 Kansainvälisten asioiden johtaja Paavo Pirttimäki SM
 SM tiedotus
 Iines